

FILOZOFICKÁ FAKULTA
UNIVERZITY KARLOVY
V PRAZE

Oponentský posudek diplomové práce Jany Havelkové

Vedoucí práce: PhDr. Hana Loucká, CSc.

Oponent: PhDr. Olga Nádvorníková, PhD.

Ústav románských studií FF UK

Název diplomové práce: Subjunktiv v současné francouzštině a jeho didaktická aplikace

Obsah práce. Předmětem předkládané diplomové práce je shrnutí výkladu subjunktivu ve třech učebnicích francouzštiny (jedné české – *On y va*, a dvou francouzských – *Forum* a *Le Nouveau sans frontières*), a návrh vlastních doplňkových didaktických materiálů pro výklad a nácvik tohoto slovesného způsobu. V první části práce autorka shrnuje a komentuje výklad fungování subjunktivu v pěti gramatikách; těžiště práce pak tvoří shrnutí výkladu subjunktivu ve zmíněných učebnicích.

Hodnocení obsahu práce. Strukturace práce je jasná a přehledná, pouze v úvodní části považují za zbytečné oddělovat charakteristiky gramatik (kapitola 2) od shrnutí výkladu o subjunktivu, který tyto gramatiky nabízejí (kapitola 3). Autorka systematicky používá pro číslování kapitol desetinné třídění, ale bylo by vhodné se vyhnout případům, kdy nadřazená kapitola obsahuje pouze jednu kapitolu podřazenou, např. v 2.1 – 2.1.1 nebo 3.3 – 3.3.1 aj. Číslování kapitol pomocí desetinného třídění také obvykle v odborných pracích slouží jako prostředek pro přehledné a rychlé vnitřní odkazy, této možnosti však autorka vůbec nevyužívá.

Autorka je schopna komentovat přístup jednotlivých učebnic (např. na str. 52) a zaujímat ke zkoumaným materiálům také kritický přístup, např. na str. 78. Např. tato kritická poznámka představuje jednu z motivací pro závěrečnou část práce, vlastní doplňkové materiály. Je zřejmé, že při zvoleném přístupu k tématu bylo obtížné pokusit se formulovat na základě teoretické části práce nějakou hypotézu a následně ji empiricky ověřovat, jak je to obvyklé v čistě lingvistických pracích, přesto bylo možné např. pokusit se na základě shrnutí výkladu subjunktivu v gramatikách odhadnout, který aspekt fungování tohoto slovesného způsobu bude českým žákům/studentům činit největší potíže, a následně pomocí jednoduchého internetového dotazníkového šetření tuto hypotézu ověřit u samotných žáků/studentů a/nebo jejich vyučujících. To je však pouze návrh, práce je dostatečně ucelená i v současné podobě. Výsledky by však mohly být zajímavé.

Autorka uvádí, že učebnice si pro analýzu vybrala na základě vlastní zkušenosti; z hlediska potenciální širší využitelnosti práce by však bylo vhodnější zvolit např. učebnice nejvíce v českých školách používané. A např. učebnici NSF by bylo možné nahradit některou z novějších učebnic, které autorka sama uvádí na str. 42.

V úvodu vlastního návrhu prezentace nácviku subjunktivu je autorka schopna definovat jeho zaměření a cíle a ve všech třech návrzích je třeba ocenit snahu o vytváření vlastních zajímavých textů a cvičení. Výsledný dojem však velmi kazí téměř všudypřítomné pravopisné a jazykové chyby, které by se v didaktických materiálech pro studenty rozhodně vyskytovat neměly, namátkou:

conectée, désesperant na str. 81, *il na faut pas* na str. 85, *couer* místo *cœur* na str. 86, *pouvoir* str. 88, *Nous soyons tolérant* str. 89 aj.

Z chyb lexikálních a gramatických, např. otázka *Comment est-il ?* se ptá po charakteristice dané osoby (kterou text neobsahuje), nikoli po jeho aktuálním psychickém stavu; *Pierre est au contact* místo *Pierre est en contact* (str. 88), nadbytečná čárka před spojkou *que* a zájmenem *qui* na str. 81, *Je suis content que vous soyez gentils aujourd'hui* místo pravděpodobně *sages* (tamtéž), *pour pouvoir acheter la maison* místo *une maison* (tamtéž), *Marc travaille durement* místo *dur* str. 91, *Quelles sont les avantages* místo *Quels* (tamtéž) aj.

Pokud jde o vlastní obsah návrhu nácviku, je třeba ocenit rozmanitost předkládaných cvičení; např. na str. 83 je však možné si položit otázku, zda je vhodné zahrnovat do základního výkladu subjunktivu nepravidelná slovesa *avoir* a *être*, a navíc hned na další straně slovesa se změnami ve tvaru základu (str. 84). U cvičení 6 na str. 85 pak není jasné, proč je zde zahrnut také infinitiv. Podobně je možná zbytečně náročné ve cvičení 7 na str. 85 měnit osobu v hlavní větě, když je v zadání požadováno používat různé osoby ve větě vedlejší. A proč by otázka o používání skypu měla směřovat spíše na chlapce? (str. 81)

Formální náležitosti práce. Autorka používá ve své práci bibliografické odkazy pomocí autora a roku vydání díla, čemuž odpovídá i úprava závěrečné bibliografie. V některých případech (učebnice) se však autorka rozhodla v textu odkazovat pomocí názvu, což ztěžuje orientaci v závěrečném seznamu. Tento seznam je navíc z větší části tvořen právě učebnicemi, příp. základními gramatikami; úplně chybí jakékoli odborné články o daném jazykovém jevu, které bychom na magisterské úrovni očekávali.

Navzdory výše uvedeným výhradám splňuje předkládaný text požadavky kladené na diplomovou práci, a proto ji doporučuji k obhajobě. Navrhuji hodnocení **dobře**.

Datum: 10. 9. 2014

Podpis: PhDr. Olga Nádvorníková, PhD.